

Llibre il·lustrat Àngel Burgas & Ignasi Blanch

Llibertat vigilada

En *Barnie*, un gos tot rodanxó i simpàtic, és el protagonista de l'àlbum que avui ens ocupa i que edita Takatuka en català. I què fa en *Barnie*? Aquest és el problema: al pobre gos, el seu amo no li deixa fer res. El treu de casa mentre ell neteja i arregla el cotxe (una ocupació de cap de setmana molt recurrent a Alemanya) i aquest *sortir* que pressuposa llibertat, es converteix en una creu: *Barnie*, no juguis amb altres gossos, no espantis els coloms, no travessis el carrer, no em prenguis cap eina...

Sonja Bougaeva il·lustra amb un estil molt lliure, de traç solt, directe i segur, fent servir dobles pàgines generoses amb imatges que s'obren molt malgrat que els espais representats són força acotats, igual que la llibertat del pobre *Barnie*. En aquesta representació espacial rau l'encert de l'autora: compon a base de perspectives obertes, i a dreta i esquerra hi situa dues formes dominants (el cotxe i una vorera; dos cotxes; una casa i un arbre; el gos i el seu amo). Deixa l'espai central més buit, pel qual res-

En Barnie
Text i il·lustracions:
Sonja Bougaeva
Traducció: **Anna Soler Horta**
Editorial: **Takatuka, Barcelona 2012**
Preu: **15 euros**
Pàgines: **32**

Una de les creacions de Sonja Bougaeva

pira un cert no res existencial, metàfora del sense sentit del comportament castren del, en teoria, animal racional de la història.

Amb aquarel·la sobre llapis grafit, les fi-

gures de Bougaeva són tan àgils com expressives, tan volumètriques com atmosfèriques. Deu molt al dibuix de tira còmica, a l'eficàcia de l'acudit diari amb o sense paraules (de fet, el text no és sobrer, però

sí prescindible: funcionaria igual sense ell). Ben aconseguit també l'efecte del pas del temps (aquest amo malhumorat perd tot el dia arreglant el maleit cotxe!), que comença amb una llum viva i que es va esmoreint al ritme de les hores del dia fins que arriba la nit i un fanal il·lumina les darreres escenes, quan l'amo obliga el gos a entrar a casa després d'una *meravellosa* jornada de llibertat viscuda al carrer.

Que com acaba la història? També metafòricament. En *Barnie* no entra a casa, sinó que se'n va a viure la vida real amb un col·lega que havia aparegut abans disfressat amb un ridícul vestidet caní i que, en la darrera il·lustració, la de la llibertat sense vigilància, llença per la finestra del maleit cotxe de l'amo que ara

condueix en *Barnie*, com rient-se de totes les convencions socials hipòcrites amb les quals, ben sovint, els que manen (amos, caps, pares, profes) coarten la llibertat dels que estan a les seves ordres. *

FORMAT ESPONTANI

JESÚS ALTURO I PERUCHO

Les roses de les biblioteques

El recentment estrenat bloc de la Biblioteca de Catalunya ens recordava fa uns dies el nom i cognoms reals de la bibliotecària X, a qui Teresa Pàmies havia dedicat el seu bell llibre *Quan érem capitans*, per ser aquella amable, eficaç i discretament curiosa. Amagà la seva identitat en el moment de la primera edició, el 1974, per no perjudicar-la en un temps en què tenir idees pròpies, més si eren discordants de les del règim polític, era fer-se malveure d'aquest, cosa que, no infreqüentment, representava esdevenir reu del delictes de ser persona. En realitat, Teresa Pàmies es referia a la Rosa M. Olivella i Prats, en qui l'escriptora balaguerina feia bé de veure el símbol de la dedicació abnegada a una de les professions, o millor vocacions, més nobles.

La figura del bibliotecari o bibliotecària és, naturalment, força heterogènia al llarg de la nostra història i en les distintes tasques de servei als lectors. Des dels erudits bibliotecaris d'Alexandria passant pel poc real Jorge de Burgos de l'excel·lent novel·la *El nom de la rosa* fins als nostres dies, n'hi ha hagut de tota mena i caràcter. Però no sempre, perquè, en un temps d'eventual retrocés cultural com per exemple el de l'alta edat mitjana, les

biblioteques esdevingueren unes molt petites col·leccions de llibres que no necessitaven grans classificacions ni espaiosos recintes, ni tenien gaires usuaris, atès que els llibres eren ben pocs, com poquíssims eren els qui podien o necessitaven llegir-los.

Però sempre que els bibliotecaris han existit, llur varietat ha estat tan diversa en possibilitats, capacitats i actituds com diversa és la naturalesa i els condicionaments humans. Així, en la recent història del nostre país, que el 1915 creà l'Escola Superior de Bibliotecàries, la segona d'Europa (la primera fou la de Leipzig), només hom començà a formar personal masculí en aquest camp el 1974, quan l'esmentada escola passà a anomenar-se "de Bibliologia". Amb tot, encara ara el cos de bibliotecaris és principalment femení. I és una veritat fàcilment contrastable per l'usuari habitual de les biblioteques, que les bibliotecàries trasllueixen un tarannà especial i distingit: el

El paper de les bibliotecàries sol quedar a l'ombra FRANCESC MELCION

tracte amable, l'atenció tranquil·la, l'ajut diligent i el servei eficaç. Són totes qualitats filles d'una deontologia ben assumida i fins diria d'un humanisme ben paït, vertaderament savi. Certament, no deu ser aliena a llur adquisició, la comunicació sovintejada amb els llibres, però penso que, sobretot, deu tenir un origen més senzill i alhora més profund: un capteniment connatural. Un capteniment que no sé si ha contribuït a donar-li forma l'antiga i meritòria Escola Superior de

Bibliotecàries, des del curs 1982-1983 transformada en Escola Superior Jordi Rubió i Balaguer de Biblioteconomia i Documentació, i des del 1999 convertida en facultat, d'on han sortit promocions de provada vàlua.

Per no referir-me al present més immediat, basti recordar com en són d'admirables actituds tan altruistes i tan desafidores del perill com la participació en el bon funcionament del Servei de Biblioteques del Front en temps de la Guerra, incivil com totes, i en l'eficàcia del Bibliobús, que, carregat de llibres per als soldats de primera línia de foc, duia "a la seva carcassa ferides de metralla". I en aquesta actitud servicial i eficient continuen en els nostres dies fent d'anella insubstituïble en la cadena de transmissió del saber, custodiant, catalogant i administrant el servei d'unes eines tan senzilles com preuades com són els llibres, els quals, guardant l'essència, canvien de forma i de suport en el transcurs del temps simplement per resultar més útils en llur laboriós afany de millorar la condició humana, de tan dur polir. *